

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2016 M. GEGUŽĖS 25 D. ĮSAKYMO NR. 3D-327 „DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 M. PROGRAMOS PRIEMONĖS „RIZIKOS VALDYMAS“ VEIKLOS SRITIES „PASĖLIŲ, GYVŪNŲ IR AUGALŲ DRAUDIMO ĮMOKOS“, SUSIJUSIOS SU PASĖLIŲ IR AUGALŲ DRAUDIMO ĮMOKŲ KOMPENSAVIMU, ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO

2022 m. rugpjūčio 31 d. Nr. 3D-522
Vilnius

1. P a k e i ĉ i u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos srities „Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimo įmokos“, susijusios su pasėlių ir augalų draudimo įmokų kompensavimu, įgyvendinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 3D-327 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos srities „Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimo įmokos“, susijusios su pasėlių ir augalų draudimo įmokų kompensavimu, įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, ir jas išdėstau nauja redakcija (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas yra taikomas 2023 m. ir vėlesnių metų derliaus draudimo paraiškoms, pateiktoms po šio įsakymo įsigaliojimo. Iki šio įsakymo įsigaliojimo dienos pateiktos, bet dar neįvertintos paraiškos administruojamos vadovaujantis paraiškos pateikimo metu galiojančiomis taisyklėmis.

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2016 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 3D-327
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2022 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. 3D-522
redakcija)

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 M. PROGRAMOS PRIEMONĖS „RIZIKOS
VALDYMAS“ VEIKLOS SRITIES „PASĖLIŲ, GYVŪNŲ IR AUGALŲ DRAUDIMO
ĮMOKOS“, SUSIJUSIOS SU PASĖLIŲ IR AUGALŲ DRAUDIMO ĮMOKŲ
KOMPENSAVIMU, ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos srities „Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimo įmokos“, susijusios su pasėlių ir augalų draudimo įmokų kompensavimu, įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas (ES) 1305/2013), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009, su visais pakeitimais, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 639/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir iš dalies keičiamas to reglamento X priedas, su visais pakeitimais, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su visais pakeitimais, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su visais pakeitimais, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su visais pakeitimais, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2015 m. vasario 13 d. sprendimu Nr. C(2015)842 (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“ ir atsižvelgiant į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės), Stichinių ir pavojingų meteorologinių reiškinių fiksavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 3D-180 „Dėl stichinių ir pavojingų meteorologinių reiškinių fiksavimo tvarkos aprašo

patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymą Nr. D1-870 „Dėl stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“ ir Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Tiesioginių išmokų taisyklės).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-615](#), 2022-10-14, paskelbta TAR 2022-10-14, i. k. 2022-20983

2. Taisyklės parengtos siekiant skatinti žemės ūkio sektoriuje veikiančius subjektus drausti savo produkciją nuo stichinės sausras ir (arba) iššalimo sukeltų padarinių, tokiu būdu valdant vykdomos ūkinės veiklos riziką.

3. Taisyklės nustato Programos priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos srities „Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimo įmokos“, susijusios su pasėlių ir augalų draudimo įmokų kompensavimu, įgyvendinimo ir finansavimo tvarką.

4. Stichinė sausra ir (arba) iššalimas laikomas įvykiu, jei jis yra užfiksuotas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakyme Nr. D1-870 „Dėl stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“ ir (arba) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakyme Nr. 3D-180 „Dėl Stichinių ir pavojingų meteorologinių reiškinių fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatytais stichinių ir pavojingų meteorologinių reiškinių kriterijais ir tvarka.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

5. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

5.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

5.2. **ES** – Europos Sąjunga.

5.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

5.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

5.5. **Savivaldybė** – savivaldybės administracija.

5.6. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos valdymo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

6. Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme ir Administravimo taisyklėse.

III SKYRIUS PRIEMONĖS PRIORITETAİ, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

7. Įgyvendinant Programos priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos sritį „Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimo įmokos“ tiek, kiek ji susijusi su pasėlių ir augalų draudimo įmokų kompensavimu (toliau – priemonės veiklos sritis), prisidedama prie ES kaimo plėtros politikos trečiojo prioriteto „Skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje“ tikslinės srities „Ūkių rizikos prevencijos ir valdymo rėmimas“ įgyvendinimo.

8. Priemonės veiklos srities įgyvendinimas prisideda prie kompleksinio tikslo – inovacijų kūrimo, diegimo ir sklaidos.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

9. Pagal priemonės veiklos sritį remiama augalininkystė, sodininkystė ir daržininkystė užsiimančių ūkio subjektų veikla, susijusi su Lietuvos Respublikos teritorijoje auginamų pasėlių ir augalų draudimu nuo stichinės sausros ir (arba) iššalimo.

10. Pagal priemonės veiklos sritį remiami sektoriai:

10.1. augalininkystė;

10.2. sodininkystė;

10.3. daržininkystė.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

11. Paramos pagal Taisyklės gali kreiptis:

11.1. fiziniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla ir savo vardu įregistravę ūkininko ūkį ir valdą;

11.2. juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla ir savo vardu įregistravę valdą.

VI SKYRIUS TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PARAMAI GAUTI

12. Pareiškėjas laikomas tinkamu paramai gauti, jeigu:

12.1. atitinka V skyriuje įvardytus galimus pareiškėjus;

12.2. užtikrina, kad prašomos kompensuoti išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir (ar) kitų viešųjų lėšų;

12.3. įsipareigoja imtis būtinų rizikos prevencijos priemonių, nurodytų draudimo sutartyje;

12.4. yra apdraudęs augalus ir (arba) pasėlius pagal tinkamą paramai gauti draudimo sutartį.

13. Paramos paraiška (ir kiti susiję dokumentai) laikoma tinkama paramai gauti, jeigu:

13.1. atitinka III skyriuje nurodytus prioritetus, tikslines sritis ir kompleksinius tikslus;

13.2. yra susijusi su IV skyriuje nurodyta remiama veikla;

13.3. atitinka Taisyklių 2 priede pateiktą formą;

13.4. yra pateikta Agentūros kvietime teikti paraiškas nurodytais terminais;

13.5. yra užpildyta lietuvių kalba (kita kalba užpildyta paraiška ir kartu pateikiami dokumentai nepriimami);

13.6. yra užpildyta kompiuteriu arba ranka (neaiškiai arba neįskaitomai ranka užpildyti dokumentai nepriimami).

14. Draudimo sutartis laikoma tinkama paramai gauti, jeigu pagal ją yra numatyti padengti nuostoliai, kai dėl stichinės sausros ir (arba) iššalimo sunaikinama daugiau kaip 20 proc. ūkininko vidutinės metinės praėjusių trejų kalendorinių metų laikotarpio produkcijos (toliau – vidutinė trejų metų produkcija), kaip numatyta Reglamento (ES) 1305/2013 37 straipsnyje. Draudimo sutartyje turi būti nurodyta:

14.1. draudimo laikotarpis – ne ilgesnis, kaip vienas augalų ir (arba) pasėlių vegetacijos laikotarpis;

14.2. draudimo įmonės duomenys: pavadinimas, adresas, el. pašto adresas, kt.;

14.3. fizinio arba juridinio asmens, kuriam nuosavybės teise priklauso apdrausta produkcija, vardas ir pavardė arba pavadinimas;

14.4. draudžiamos rizikos – stichinė sausra ir (arba) iššalimas;

14.5. draudimo objektas – kiekvieno apdrausto augalo ir (arba) pasėlio rūšis;

14.6. kiekvienos apdrausto augalo ar pasėlio rūšies plotas, ha;

14.7. kiekvienos apdrausto augalo ar pasėlio rūšies draudimo suma, Eur;

14.8. kiekvienos apdrausto augalo ar pasėlio rūšies draudimo įmokos suma, Eur/ha;

14.9. kiekvienos apdrausto augalo ar pasėlio rūšies 20 proc. vidutinės trejų metų produkcijos;

14.10. pareiškėjo įsipareigojimas imtis būtinų rizikos prevencijos priemonių.

15. Draudimo sutartyje nereikalaujama nurodyti pareiškėjo būsimos gamybos tipo ar apimties, ir nesiekiama to nustatyti.

16. Tinkamos finansuoti išlaidos – draudimo įmokos suma, sumokėta draudimo įmonei pagal draudimo sutartį, atitinkančią 14 punkte pateiktus reikalavimus:

16.1. faktiškai patirtos ir pagrįstos dokumentų originalais arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintomis jų kopijomis;

16.2. patirtos, atsiskaitant su draudimo įmonėmis per finansų įstaigas;

16.3. patirtos, draudimo paslaugą įsigijus iš pripažintų tinkamų teikti pasėlių ir (arba) augalų draudimo paslaugas draudimo įmonių ar kitų Ekonominės erdvės valstybių draudimo įmonių filialų, turinčių teisę vykdyti turto draudimo veiklą pagal Lietuvos Respublikos draudimo įstatymą;

16.4. patirtos ne anksčiau, kaip kitą dieną nuo paramos paraiškos pateikimo savivaldybei dienos;

16.5. nustatomos atsižvelgiant į didžiausiuosius draudimo įmokų įkainius 1 ha deklaruoto ploto pagal pasėlių ar augalų rūšis (sąrašas nurodytas Taisyklių 1 priede), nustatytus atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu. Draudimo liudijime nurodytiems įkainiams už 1 ha deklaruoto ploto viršijant nustatytą didžiausiąjį draudimo įmokos įkainį 1 ha deklaruoto ploto pagal atitinkamą augalų rūšį, tinkamos finansuoti išlaidos, nuo kurių skaičiuojama paramos suma, perskaičiuojamos pagal patvirtintas formules. Pagal šį punktą apskaičiuota kompensacija pagal augalo ar pasėlio rūšį suapvalinama euro centų tikslumu iki mažesnio skaičiaus.

17. Tinkamų finansuoti išlaidų dalis nekompensuojama, jeigu parama pagal paramos paraišką neskiriama.

18. Draudimo sutartyje nurodytas įkainis pagal pasėlio ar augalo rūšį gali keistis ne daugiau kaip 5 proc. per visą vegetacinį laikotarpį, išskyrus atvejus, jeigu buvo įvykęs draudžiamasis įvykis. Įvykus draudžiamajam įvykiui, pateikiami žalos pranešimai bei paaiškinimai dėl augalų ar pasėlių atsodinimo ar atsėjimo. Jeigu draudimo sutartyje nurodytas įkainis pagal augalų rūšį viršija 5 proc., tokiu atveju parama už šį augalą nemokama.

19. Pareiškėjo kiekvienos apdrausto augalo ir (arba) pasėlio rūšies vidutinė trejų metų produkcija apskaičiuojama pagal tos savivaldybės, kurioje yra registruotas pareiškėjo ūkis, Lietuvos statistikos departamento oficialiai skelbiamą vidutinį metinį praėjusių trejų metų produkcijos rūšies derlingumą tonomis iš hektaro.

20. Paramos paraiška ir kiti susiję dokumentai teikiami savivaldybei, kurioje įregistruota pareiškėjo žemės ūkio valda, vienu iš būdų (kitais būdais pateiktos paraiškos ir dokumentai nevertinami):

20.1. pasirašyti pareiškėjo kvalifikuotu elektroniniu parašu, juos siunčiant el. paštu. Paraiška ir susiję dokumentai gali būti pateikti ir pasirašyti įgalioto asmens kvalifikuotu elektroniniu parašu, kartu pateikiant ir notaro patvirtintą įgaliojimą arba įgaliojimą, kuriame parašo tikrumą paliudijo seniūnas. Paraiška ir susiję dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki kvietimo teikti paramos paraiškas paskutinės dienos 24 valandos. Dokumentai teikiami šiais formatais: DOC, DOCX, XLS, XLSX, PDF. Didesnės nei 25 MB apimties dokumentai gali būti išskaidyti ir siunčiami ne vienu metu, tačiau tą pačią dieną. Dėl kenkėjiškų programų tikimybės dokumentai negali būti pateikiami nuorodose;

20.2. pasirašyti pareiškėjo parašu, juos pateikiant savivaldybės administracijai asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Turi būti pateikiamas vienas originalus paramos paraiškos egzempliorius ir susijusių dokumentų originalai arba patvirtintos kopijos. Kiekvienas paramos paraiškos ir susijusių dokumentų lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo parašu. Paraiška bei susiję dokumentai gali būti pateikti ir pasirašyti įgalioto asmens, kartu pateikiant ir notaro patvirtintą įgaliojimą arba įgaliojimą, kuriame parašo tikrumą patvirtino seniūnas;

20.3. karantino ar ekstremaliosios situacijos dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės metu, jei pareiškėjas yra saviizoliacijoje ir neturi galimybės paraiškos bei susijusių dokumentų pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu, paramos paraiška ir susiję skenuoti dokumentai gali būti pateikti el. paštu ir nepasirašyti. Kartu pareiškėjas turi pateikti saviizoliacijos faktą dėl COVID-19 aplinkybių patvirtinantį dokumentą. Per 10 darbo dienų nuo nepasirašytos

paramos paraiškos ir susijusių dokumentų pateikimo el. paštu, pareiškėjas pasirašytus dokumentus savivaldybei pateikia asmeniškai, per įgaliotą asmenį, registruotu paštu ar pasirašytus kvalifikuotu elektroniniu parašu siunčia el. paštu. Pateiktų pasirašytų dokumentų turinys turi visiškai atitikti el. paštu (be parašo) siųstų dokumentų turinį. Jeigu pateikiamos paraiškos ir susijusių dokumentų turinys skiriasi, vadovaujamasi pirminių el. paštu (be parašo) pateiktų dokumentų turiniu. Jeigu pareiškėjas per 10 darbo dienų nepateikia pasirašytos paramos paraiškos ir susijusių dokumentų, paramos paraiška išregistruojama.

21. Paramos paraiškas ir susijusius dokumentus iš pareiškėjų priima ir juos registruoja savivaldybės darbuotojai, vadovaudamiesi Agentūros patvirtintais darbo procedūrų aprašais.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

22. Pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai įsipareigoja, kad draudimo sutartyje nurodytas pasėlio ar augalo rūšies bendras apdraustas plotas negali būti didesnis nei nurodytas bendras to paties pasėlio ar augalo rūšies plotas, deklaruotas žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotų deklaravimo dokumentuose. Jei toje pačioje vietoje per augalų vegetaciją sodinami augalai ar sėjami pasėliai daugiau nei vieną kartą, ir apie tai yra nurodyta draudimo dokumentuose, vienu vegetacijos laikotarpiu augančių pasėlių ir (arba) augalų rūšies plotas negali būti didesnis negu deklaruotas bendras šių pasėlių ir (arba) augalų plotas. Nustačius, kad augalo rūšies apdraustas plotas yra didesnis, kompensacijos suma skaičiuojama atsižvelgiant į deklaruotą plotą.

VIII SKYRIUS PARAMOS DYDIS IR INTENSIVUMAS

23. Pagal priemonės veiklos sritį paramos gavėjui, apdraudusiam savo augalus ir (arba) pasėlius pagal VI skyriuje nustatytus reikalavimus ir nepaisant to, įvyko draudžiamasis įvykis ar ne, kompensuojama iki 70 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, pateiktų 16 punkte. Pagal šį punktą apskaičiuota kompensacija pagal augalo ar pasėlio rūšį suapvalinama euro centų tikslumu iki mažesnio skaičiaus.

IX SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO IR VERTINIMO TVARKA

24. Kvietimus teikti paramos paraiškas skelbia Agentūra Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka Agentūros interneto svetainėje adresu www.nma.lt.

25. Skelbime apie paramos paraiškų priėmimą nurodoma:

- 25.1. programos priemonė, pagal kurią kviečiama teikti paramos paraiškas;
- 25.2. paramos paraiškų pateikimo terminai;
- 25.3. paramos paraiškų priėmimo etapui skiriama lėšų suma;
- 25.4. paramos dydis ir intensyvumas;
- 25.5. priemonės veiklos srities įgyvendinimo taisyklės;
- 25.6. paramos paraiškos forma (Taisyklių 2 priedas);
- 25.7. paraiškų pateikimo vietos ir jų kontaktiniai duomenys;
- 25.8. kita Agentūros nustatyta naudinga informacija.

26. Pareiškėjas teikia vieną paramos paraišką pagal vieną draudimo sutartį vienam augalų ir (arba) pasėlių vegetacijos laikotarpiui vadovaudamasis Agentūros kvietime teikti paraiškas pateikta informacija bei terminais.

27. Kartu su paramos paraiška savivaldybei teikiami nurodyti dokumentai:

27.1. draudimo paraiška su priedais (kuriuose būtų nurodytos draudžiamos augalų ir (arba) pasėlių rūšys, draudžiamos rizikos, augalų ir (arba) pasėlių plotas, ha; hektaro vertė, Eur; 20 %

- augalo ir (arba) pasėlio rūšies vidutinės trejų metų produkcijos, t/ha; draudimo įmokos LT dalis, Eur/ha; draudimo įmokos ES dalis, Eur/ha);
- 27.2. draudimo įmonės pasiūlymas pagal pateiktą draudimo paraišką;
 - 27.3. kiti dokumentai, kurie gali būti svarbūs vertinant paramos paraišką.
 28. Užregistravusi paramos paraišką savivaldybė patikrina, ar:
 - 28.1. paramos paraiška pateikta vadovaujantis Agentūros kvietime teikti paraiškas nustatytais terminais;
 - 28.2. paramos paraiška pateikta 20 punkte nurodytu būdu;
 - 28.3. pateikta paramos paraiška atitinka Taisyklių 2 priede patvirtintą paramos paraiškos formą ir priemonės veiklos srities prioritetus, tikslines sritis ir kompleksinius tikslus, nurodytus III skyriuje;
 - 28.4. pateikti visi paramos paraiškos formoje nurodyti dokumentai;
 - 28.5. pareiškėjas, paramos paraiška ir draudimo sutartis atitinka tinkamumo sąlygas ir reikalavimus paramai gauti, nurodytus VI skyriuje;
 - 28.6. numatomos patirti išlaidos tinkamos finansuoti pagal pateiktą paramos paraišką ir susijusius dokumentus.
 29. Iškilus klausimams, susijusiems su paramos paraiškos vertinimu, savivaldybė gali paprašyti pareiškėjo pateikti papildomus dokumentus ar trūkstamą informaciją, nurodydama ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų dokumentų ir (ar) duomenų pateikimo terminą. Šiuo atveju savivaldybė pareiškėjui išsiunčia pranešimą paramos paraiškoje nurodytu būdu. Per savivaldybės nustatytą terminą nepateikęs reikalaujamų dokumentų ar trūkstamos informacijos, paramos paraiška atmetama.
 30. Savivaldybei gavus informacijos, kad dėl pareiškėjo veiklos yra pradėtas ar atliekamas ikiteisminis tyrimas, galintis turėti įtakos tolesniems paramos paraiškos administravimo procesams, savivaldybė sustabdo paramos paraiškos vertinimą ir kreipiasi į ikiteisminį tyrimą atliekančias teisėsaugos institucijas dėl papildomos informacijos pateikimo. Apie tai ji informuoja ministeriją ir Agentūrą. Gavusi ikiteisminį tyrimą atliekančių teisėsaugos institucijų atsakymą, savivaldybė priima sprendimą dėl tolesnių paramos paraiškos administravimo veiksmų.
 31. Jei pareiškėjas mirė po paramos paraiškos pateikimo, bet iki sprendimo skirti ar neskirti paramą priėmimo dienos, paramos paraiška išregistruojama.
 32. Savivaldybė priima sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskymo ir informuoja pareiškėją ir (arba) paramos gavėją per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo išsiųsdama pranešimą apie priimtą sprendimą.
 33. Savivaldybei priėmus sprendimą pareiškėjui paramos neskirti, pranešime apie priimtą sprendimą turi būti nurodyti sprendimo priėmimo pagrindai ir sprendimo apskundimo tvarka.
 34. Savivaldybei priėmus sprendimą skirti paramą, pareiškėjas tampa paramos gavėju nuo sprendimo dėl paramos skyrimo priėmimo dienos. Pranešime apie skiriamą paramą turi būti nurodyta:
 - 34.1. kad parama iš dalies finansuojama EŽŪFKP;
 - 34.2. apskaičiuota preliminarinė paramos suma (nurodant, kad tokio dydžio paramos suma bus išmokama tuo atveju, jei draudimo sutartis per jos galiojimo laikotarpį nebus tikslinama ar nutraukta, ir bus tenkinamos kitos paramos skyrimo sąlygos);
 - 34.3. paramos išmokėjimo tvarka;
 - 34.4. informacija apie galimybę kreiptis dėl avanso išmokėjimo X skyriuje nustatyta tvarka;
 - 34.5. apskaičiuota preliminarinė avanso suma (nurodant, kad tokio dydžio avanso suma bus išmokama tuo atveju, jei draudimo sutartis per jos galiojimo laikotarpį nebus tikslinama ar nutraukta, ir bus tenkinamos kitos paramos skyrimo sąlygos).
 35. Paramos gavėjas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų 20 punkte nurodytu būdu turi pranešti savivaldybei apie bet kurių paramos paraiškoje pateiktų duomenų, draudimo sutarties, draudimo įmokų mokėjimo patvirtinimo dokumentų, kontaktinių duomenų pasikeitimus bei aplinkybių, turinčių įtakos tinkamam įsipareigojimų vykdymui, atsiradimą.

36. Paramos gavėjui mirus ar esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms, dėl kurių paramos gavėjas negali vykdyti prisiimtų įsipareigojimų po sprendimo skirti paramą priėmimo, paramos gavėjo prisiimti įsipareigojimai gali būti perduoti asmeniui, perimančiam paramos gavėjo įsipareigojimus ir tęsiančiam veiklą, jeigu jis įsipareigojimų perėmimo metu atitinka pareiškėjo tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus. Asmuo, perimantis paramos gavėjo įsipareigojimus, pateikia savivaldybei rašytinį prašymą dėl įsipareigojimų perėmimo ir paramos gavėjo mirties arba nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių patvirtinimo dokumentus.

X SKYRIUS

AVANSO MOKĖJIMO DOKUMENTŲ TEIKIMO IR VERTINIMO TVARKA

37. Paramos gavėjas, apdraudęs augalus ir (arba) pasėlius ir draudimo įmonei sumokėjęs visas draudimo sutartyje nurodytas draudimo įmokas, turi teisę kreiptis dėl savivaldybės apskaičiuotos paramos sumos 70 proc. avanso (toliau – avansas) išmokėjimo.

38. Paramos gavėjas nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki balandžio 30 d. savivaldybei pateikia nurodytus dokumentus (toliau – avanso mokėjimo dokumentai):

38.1. draudimo sutarties bei visų jos pakeitimų (tuo atveju, jei draudimo sutartis per jos galiojimo laikotarpį buvo tikslinama ar buvo nutraukta) originalus arba patvirtintas kopijas;

38.2. visų draudimo sutartyje nurodytų draudimo įmokų sumokėjimo patvirtinimo dokumentų originalus arba patvirtintas kopijas;

38.3. kitus papildomus dokumentus (jei tokie yra).

39. Iškilus klausimams, susijusiems su dokumentų vertinimu, savivaldybė gali paprašyti paramos gavėjo pateikti papildomus dokumentus ar trūkstamą informaciją, nurodydama iki 10 darbo dienų duomenų pateikimo terminą. Šiuo atveju savivaldybė paramos gavėjui išsiunčia pranešimą paraiškoje nurodytu būdu.

40. Per savivaldybės nustatytą terminą nepateikus prašomų dokumentų ar trūkstamos informacijos, dokumentai vertinami pagal turimus duomenis.

41. Savivaldybė, įvertinusi pateiktus avanso mokėjimo dokumentus, paramos gavėjui apskaičiuoja mokėtiną avanso sumą. Paramos ir avanso sumos, apie kurias paramos gavėjas buvo informuotas 34 punkte nustatyta tvarka, perskaičiuojamos tuo atveju, jei:

41.1. pakeitus draudimo sutartį, keitėsi apdraustų augalų ir (arba) pasėlių plotas, draudimo suma ir (arba) draudimo įmokos suma;

41.2. draudimo sutartis buvo nutraukta, ir dėl to paramos gavėjas sumokėjo mažesnę draudimo įmokos sumą, nei buvo nurodyta savivaldybei kartu su paramos paraiška pateiktoje draudimo sutartyje;

41.3. dalis paramos gavėjo sumokėtos draudimo įmokos sumos buvo jam grąžinta;

41.4. paramos gavėjas nesilaikė Taisyklių 2 priede ir VI skyriuje patvirtintų reikalavimų.

42. Savivaldybei perskaičiavus mokėtiną avanso sumą, per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo paramos gavėjas yra informuojamas apie patikslintą avansą. Jei avanso suma nesikeičia, paramos gavėjas pakartotinai nėra informuojamas.

43. Savivaldybei priėmus sprendimą paramos gavėjui neskirti avanso, pranešime apie priimtą sprendimą turi būti nurodyti sprendimo priėmimo pagrindai ir sprendimo apskundimo tvarka.

44. Savivaldybė per 5 darbo dienas nuo dokumentų tikrinimo pabaigos ir mokėtiną avanso sumos apskaičiavimo Agentūrai el. paštu nacparama@nma.lt pateikia Taisyklių 5 priede nurodytus duomenis apie lėšų poreikį avansams išmokėti.

45. Agentūra, gavusi 44 punkte nurodytus duomenis, per 20 darbo dienų paramos gavėjui išmoka nurodytą avansą.

XI SKYRIUS

PARAMOS MOKĖJIMO DOKUMENTŲ TEIKIMO IR VERTINIMO TVARKA

46. Paramos gavėjas, apdraudęs augalus ir (arba) pasėlius, draudimo įmonei sumokėjęs visas draudimo sutartyje nurodytas draudimo įmokas bei einamaisiais metais deklaravęs žemės ūkio naudmenas pagal Tiesioginių išmokų taisykles, nuo birželio 1 d. iki rugpjūčio 15 d. savivaldybei teikia nurodytus dokumentus (toliau – mokėjimo dokumentai):

46.1. draudimo sutarties bei visų jos pakeitimų (tuo atveju, jei draudimo sutartis per jos galiojimo laikotarpį buvo tikslinama ar buvo nutraukta) kopijas, išskyrus atvejus, kai šie dokumentai pateikti X skyriuje nustatyta tvarka;

46.2. visų draudimo sutartyje nurodytų draudimo įmokų sumokėjimo patvirtinimo dokumentų kopijas, išskyrus atvejus, kai šie dokumentai pateikti X skyriuje nustatyta tvarka ir įmokos suma nesikeitė;

46.3. visų įvykusių draudžiamųjų įvykių (jei jų buvo) žalų pranešimų originalus arba kopijas;

46.4. paaiškinimus dėl augalų atsėjimo ar atsodinimo, jeigu drausti plotai yra didesni negu deklaruoti;

46.5. kitus papildomus dokumentus (jei tokie yra), kurie, paramos gavėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant paraišką.

47. Paramos gavėjas, dėl pateisinamų priežasčių norėdamas pratęsti mokėjimo dokumentų bei draudimo sutarties pateikimo terminą, iki 46 punkte nurodyto dokumentų pateikimo pabaigos termino 20 punkte nurodytu būdu savivaldybei pateikia argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo bei pateikia pateisinančias priežastis patvirtinančius dokumentus. Visais atvejais dokumentų pateikimo terminas negali būti pratęstas daugiau nei 30 kalendorinių dienų.

48. Savivaldybės darbuotojai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo 46 punkte nurodytų dokumentų gavimo atlieka paramos gavėjo pateiktų dokumentų tikrinimą. Į 10 darbo dienų dokumentų vertinimo terminą neįskaičiuojami paklausimų paramos gavėjui ar kitoms institucijoms dėl papildomos informacijos pateikimo ir atsakymų gavimo terminai.

49. Priėmusi mokėjimo dokumentus, savivaldybė patikrina, ar:

49.1. dokumentai pateikti nepasibaigus dokumentų pateikimo terminui;

49.2. dokumentai pateikti vienu iš 20 punkte nurodytų būdų;

49.3. pagal pateiktus dokumentus pareiškėjas atitinka tinkamumo sąlygas ir reikalavimus gauti paramą, nurodytus VI skyriuje;

49.4. paramos gavėjas laikosi įsipareigojimų, nurodytų VII skyriuje;

49.5. išlaidos tinkamos finansuoti pagal VI skyriuje nustatytus reikalavimus.

50. Įvertinusi pateiktus mokėjimo dokumentus, savivaldybė gali perskaiciuoti paramos gavėjui apskaičiuotą preliminarą paramos sumą (įskaitant avanso sumą), apie kurią paramos gavėjas buvo informuotas 34 punkte nustatyta tvarka, tuo atveju, jeigu:

50.1. pakeitus draudimo sutartį keitėsi apdraustų augalų ir (arba) pasėlių plotas, draudimo suma ir (arba) draudimo įmokos suma;

50.2. jeigu apdraustas plotas yra didesnis už deklaruotą;

50.3. draudimo sutartis buvo nutraukta, ir dėl to buvo sumokėta mažesnė draudimo įmokos suma už nurodytą savivaldybei kartu su paramos paraiška pateiktoje draudimo sutartyje;

50.4. dalis sumokėtos draudimo įmokos sumos buvo grąžinta paramos gavėjui;

50.5. įvykus draudžiamajam įvykiui augalai nebuvo atsėti ar atsodinti;

50.6. paramos gavėjas nesilaikė Taisyklių 2 priede ir VI skyriuje patvirtintų reikalavimų.

51. Iškilus su dokumentų vertinimu susijusiems klausimams, savivaldybė gali paprašyti paramos gavėjo pateikti papildomus dokumentus ar trūkstamą informaciją, išsiųsdama pranešimą paramos paraiškoje nurodytu būdu ir nurodydama iki 10 darbo dienų duomenų pateikimo terminą.

52. Per savivaldybės nustatytą terminą paramos gavėjui nepateikus prašomų dokumentų ar trūkstamos informacijos, dokumentai vertinami pagal turimus duomenis.

53. Savivaldybei patikslinus mokėtinos paramos sumą, per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo paramos gavėjas yra informuojamas apie patikslintą sumą (įskaitant X skyriuje nustatyta tvarka išmokėtą avansą). Jei paramos suma nesikeičia, paramos gavėjas pakartotinai nėra informuojamas.

54. Savivaldybei priėmus sprendimą paramos gavėjui paramos neskirti paramos pranešime apie priimtą sprendimą turi būti nurodyti sprendimo priėmimo pagrindai ir sprendimo apskundimo tvarka.

55. Savivaldybė per 5 darbo dienas nuo paramos paraiškos ir susijusių dokumentų tikrinimo pabaigos ir paramos sumos apskaičiavimo suveda į ŽŪMIS Taisyklių 3 priede nurodytus duomenis apie lėšų poreikį draudimo įmokoms kompensuoti.

56. Agentūra:

56.1. atlieka patikrą vietoje Agentūros darbo procedūrų aprašuose nustatyta tvarka;

56.2. el. paštu kreipiasi į draudimo įmones dėl gautų duomenų patikrinimo, pateikdama Taisyklių 4 priede nurodytus duomenis apie visus paramos gavėjus bei draudimo įmokų sumas, ir informacijos apie apdraustų laukų geografinę padėtį suteikimo;

56.3. gavusi iš draudimo įmonių informaciją apie paramos gavėjus ir sumokėtas draudimo įmokų sumas (draudimo įmonės informaciją teikia pagal Agentūros ir draudimo įmonės dvišalėje sutartyje suderintas duomenų teikimo formas ir terminus), atrenka visas draudimo sutartis, dėl kurių nustatyti įmokų neatitikimai, ir atlieka duomenų administracinę patikrą Agentūros darbo procedūrų aprašuose nustatyta tvarka;

56.4. gavusi informaciją, kad dėl pareiškėjo veiklos yra pradėtas ar atliekamas ikiteisminis tyrimas, galintis turėti įtakos tolesniems paramos paraiškos administravimo procesams, sustabdo paramos gavėjo duomenų administracinę patikrą ir kreipiasi į ikiteisminį tyrimą atliekančias teisėsaugos institucijas dėl papildomos informacijos pateikimo. Apie tai ji informuoja ministeriją ir savivaldybę.

57. Agentūra apie patikros vietoje metu ir duomenų administracinės patikros metu nustatytus neatitikimus ir (ar) kitas vertinimo metu rastas klaidas raštu ir (ar) el. paštu informuoja savivaldybę. Savivaldybė, gavusi minėtą informaciją, patikslina duomenis ŽŪMIS bei sprendimus ir apie tai informuoja Agentūrą ir atitinkamą paramos gavėją.

XII SKYRIUS PARAMOS MOKĖJIMO TVARKA

58. Paramos lėšoms išmokėti taikomas išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu, kai avansas nėra Europos Komisijai tinkamos deklaruoti išlaidos, būdas.

59. Paramos gavėjui išmokėta paramos suma negali viršyti paramos gavėjui apskaičiuotos galutinės mokėtinos paramos sumos. Tuo atveju, jei paramos gavėjui apskaičiuota galutinė mokėtina paramos suma yra mažesnė už išmokėtą avanso sumą, paramos gavėjas privalo grąžinti gautą paramą ar jos dalį Agentūrai.

60. Informacija apie paramos gavėjus skelbiama Agentūros interneto svetainėje adresu www.nma.lt, nurodant priemonės pavadinimą, paramos gavėjo vardą ir pavardę arba pavadinimą, ir sumas, kurias gavo kiekvienas paramos gavėjas.

61. Visa paramos suma išmokama tiesiogiai paramos gavėjui.

62. Paramos gavėjui paramos avansas išmokamas iki einamųjų metų liepos 30 d., visa apskaičiuota paramos suma išmokama per metus nuo sprendimo skirti paramą priėmimo. Kai Agentūra dėl nuo jos valios nepriklausančių aplinkybių negali išmokėti visos paramos sumos per metus, parama išmokama per kitus dvejus kalendorinius metus nuo sprendimo skirti paramą priėmimo, bet ne vėliau kaip antrųjų metų gruodžio 31 d. Pasibaigus šiame punkte nurodytiems terminams, parama nebeišmokama.

63. Parama mokama neatsižvelgiant į tai, ar draudžiamasis įvykis įvyko, ar ne.

XIII SKYRIUS SANKCIJOS

64. Nesilaikius pagal priemonės veiklos sritį teisės aktuose nustatytų reikalavimų ar pažeidus Priemonės įgyvendinimo Taisyklių nuostatas, pareiškėjui arba paramos gavėjui gali būti

taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos finansinės sankcijos, kurių dydis apskaičiuojamas nuo savivaldybės prieš sankcijų taikymą apskaičiuotos mokėtinės paramos sumos.

65. Už pažeidimus yra numatytos tokios sankcijų rūšys: paramos sumažinimas, paramos neskyrimas ir (arba) paramos susigrąžinimas, kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

66. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“.

67. Paramos suma neišmokama paramos gavėjui, jeigu Agentūra administracinės patikros metu nustato, kad:

67.1. paramos gavėjas ar jo pateikti dokumentai neatitinka Taisyklių reikalavimų;

67.2. paramos gavėjas nėra sumokėjęs visos draudimo sutartyje nustatytos draudimo įmokos sumos.

68. Kai nustatoma, jog kiekvienos augalo ar pasėlio rūšies draudimo sutartyje nurodytas plotas (toliau – apdraustas plotas) nesutampa su patikros vietoje metu nustatytu ir (arba) pagal Tiesioginių išmokų taisyklės deklaruotu plotu (toliau – nustatytas plotas):

68.1. paramos suma arba avansas paramos gavėjui mokami už patikros vietoje metu nustatytą plotą, jeigu apdraustas plotas už nustatytą plotą yra ne didesnis kaip 3 proc. arba ne didesnis kaip 2 ha;

68.2. paramos suma arba avansas paramos gavėjui mokami už patikros vietoje metu nustatytą plotą, iš jo atėmus apdrausto ir nustatyto ploto skirtumą, padaugintą iš 1,5, jeigu apdraustas plotas už nustatytą plotą yra didesnis kaip 3 proc. arba didesnis kaip 2 ha;

68.3. parama paramos gavėjui neskiriama, jeigu apdraustas plotas už nustatytą plotą yra didesnis nei 40 proc.

69. Sankcijos sumuojamos už kiekvieną pažeidimą taikant atskirą sankciją. Sankcijų suma atimama iš paramos gavėjui apskaičiuotos paramos sumos. Sankcijų sumai viršijant apskaičiuotą paramos sumą, parama nemokama.

70. Įgyvendinant Taisyklės susidariusios grąžintinos lėšos administruojamos vadovaujantis Grąžintinių lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio fondų priemonės, administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 137 „Dėl Grąžintinių lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio fondų priemonės, administravimo taisyklių patvirtinimo“.

71. Sankcijos netaikomos, kai nustatytų reikalavimų nesilaikoma dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių.

XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

72. Ministerijos prašymu, Agentūra teikia ministerijai jos prašomą informaciją, susijusią su pagal šias Taisykles teikiama parama.

73. Dokumentų saugojimo, sprendimų apskundimo tvarką ir kitus klausimus, neaptartus Taisyklėse, reglamentuoja Administravimo taisyklės ir kiti teisės aktai.

74. Paramos gavėjai, gavę išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėtų išmokų gavimo, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

75. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

76. Pasikeitus Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems paramos gavėjams, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio ministro įsakyme numatyta kitaip.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-615](#), 2022-10-14, paskelbta TAR 2022-10-14, i. k. 2022-20983

Dėl techninės klaidos ištaisymo žemės ūkio ministro 2022 m. rugpjūčio 31 d. įsakyme Nr. 3D-522 „Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. gegužės 25 d. įsakymo Nr. 3D-327 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos srities „Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimo įmokos“, susijusios su pasėlių ir augalų draudimo įmokų kompensavimu, įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“